

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بابل
دانشکده پرستاری و مامایی فاطمه زهرا (س) رامسر
طرح درس مدیریت و رهبری در عرصه های پرستاری سالمندی
(کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی)
نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

تعداد واحد: ۱ واحد نظری / ۵ واحد کارآموزی

ساعت درس: دو شنبه ها ساعت ۱۳-۱۵ و سه شنبه ها ساعت ۱۳-۱۵

رشته و مقطع: کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی

مکان کلاس: کلاس ۲۰۳

مدرسين: دکتر غفاری - دکتر شمسعلی نیا

پیش نیاز: ندارد

مسئول درس: دکتر غفاری

ghafarifateme@yahoo.com

ساعت مشاوره: چهار شنبه ها ۱۶-۱۸

حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است و ساعات غیبت دانشجو در یک واحد نظری درس مدیریت بالینی (۴/۱۷) می باشد. در صورت غیبت بیش از این میزان، نمره دانشجوی صفر محسوب می شود.

نکته: غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده (۴/۱۷) در صورتی مجاز خواهد بود که با ارائه مدارک مستند و ارائه گزارش استاد مربوطه به تایید شورای تحصیلات تکمیلی رسیده شود. در غیر این صورت درس حذف خواهد شد.

غیبت در امتحانات این درس موجب گرفتن نمره صفر در امتحان است و در صورت موجه بودن موجب حذف این درس خواهد شد.

فلسفه درس:

تغییرات و پیشرفتهای اخیر موجب پیچیدگی های بسیاری در سازمانهای بهداشتی - درمانی شده است. پرستار بعنوان فرد مهم و اصلی در تیم مراقبت از سالمندان وظیفه ارائه و هماهنگی افراد تیم مراقبتی را بر عهده دارد و برای دستیابی به کیفیت برتر در ارائه مراقبتهای نیازمند مهارت در مدیریت و رهبری و مدیریت در مراقبت بالینی از سالمندان است.

شرح درس:

در این درس ابتدا دانشجویان با اهمیت درس مدیریت در پرستاری سالمندان و همچنین با مفاهیم بنیادی آن و تاریخچه مدیریت و تئوری های بنیادی در رهبری و مدیریت آشنا، سپس با وظایف مدیران که شامل برنامه ریزی، سازماندهی، کارگزینی، هدایت، کنترل و کنترل کیفیت و مباحث مهم در رهبری سازمان از جمله ارتباطات، انگیزش، قدرت حل مشکل، تصمیم گیری و کاربرد تفکر انتقادی در حل مشکلات آشنا می شوند که در قالب مدیریت خدمات پرستاری در سالمندان مطرح می شود پرداخته. همچنین کاربرد اصول اعتبار بخشی، ایمنی و مدیریت خطر در ارائه خدمات به سالمندان مورد بحث و بررسی قرار می گیرد.

هدف کلی:

تسلط بر دانش و کسب مهارت رهبری و مدیریت پرستاری به منظور اداره موثر و همه جانبه سازمانها در عرصه های مختلف خدمات بهداشتی، درمانی و توانبخشی.

اهداف ویژه:

پس از پایان این دوره از دانشجویان انتظار می رود قادر باشند:

- اهمیت مدیریت را در پرستاری توضیح دهند. (شناختی)
- تئوری های مدیریت و کاربرد آن در پرستاری را شرح دهند. (شناختی)
- مفهوم رهبری را تعریف کرده و تفاوت ها و شباهت های آن را با مدیریت بحث کنند (شناختی)
- نظریه ها و سبک های مختلف رهبری را شرح دهند. (شناختی)
- اصول و مبانی مدیریت و رهبری را در بخش های سالمندی بکار گیرند. (حرکتی)
- بهسازی نیروی انسانی را با تاکید بر آموزش ضمن خدمت شرح دهند. (شناختی)
- در محیط کاری خود برنامه ای آموزشی بر طبق نیاز (افراد، سازمان، جامعه) طراحی نمایند. (حرکتی)
- تئوری های رهبری را به تفکیک توضیح دهند. (شناختی)
- سبک های مختلف رهبری و چگونگی کاربرد آن ها را در شرایط مختلف تشریح نمایند. (شناختی)
- وظایف و نقش های رهبری را شرح دهند. (شناختی)
- اصول تصمیم گیری و چهارچوب علمی را برای تصمیم گیری مشخص نمایند. (شناختی)
- در خصوص روشهای تصمیم گیری در گروه بحث نمایند. (شناختی)
- روشهای حل مشکل را تعریف نمایند. (شناختی)
- مفهوم انگیزش را تعریف کرده و در مورد تکنیکهای ویژه انگیزشی بحث نمایند. (شناختی)
- ارتباطات سازمانی و اهمیت آن را در مدیریت پرستاری سالمندی تشریح نمایند. (شناختی)
- کنترل و کنترل کیفیت را تعریف نموده و اصول و مبانی آن را بیان کنند. (شناختی)
- اهمیت حساسی در خدمات پرستاری سالمند را شرح دهند. (شناختی)
- قادر به طراحی و بکار گیری ابزار حساسی در بخش های سالمندی باشند. (حرکتی)
- از دیدگاه خود در خصوص مناسب ترین شیوه رهبری در سازمان های ارائه خدمات سلامت دفاع کنند. (عاطفی)
- باورهای خود را در خصوص چگونگی مقابله با مشکلات با استدلال به همکلاسان خود منتقل کنند. (عاطفی)
- مهارت در رهبری گروه را در کارهای گروهی بکار گیرند. (روانی حرکتی)
- سناریوهایی را در راستای اهداف سازمان طراحی و ایفای نقش نمایند. (روانی حرکتی)
- مسئولیت خود را در خصوص انجام تکالیف و وظایف مربوطه با مشارکت فعال در کلاس و ارائه بموقع تکالیف عهده دار شوند. (عاطفی)
- فعالیت های یاددهی و یادگیری را به صورت سخنرانی، پرسش و پاسخ، کار در گروه های کوچک و بحث عهده دار شوند. (عاطفی)

وسایل کمک آموزشی: Power point

روش تدریس: سخنرانی، بحث گروهی

روش ارزشیابی:

انجام آزمون پایان ترم، حضور فعال در کلاس (وقت شناسی و مشارکت در بحث)، تکالیف عملی

درصد تخصیص یافته برای هر فعالیت:

- ۱- حضور فعال در کلاس و شرکت در بحث و تکالیف کلاسی ۱۰٪
- ۲- آزمون پایان ترم ۵۰٪
- ۳- تهیه و ارائه دو کارت خلاصه مقالات پژوهشی در یکی از عناوین مربوط به درس ۱۰٪

توجه:

- جهت تهیه خلاصه کارت به نمونه معرفی شده توجه شود. اندازه کارت ۲۱×۱۳/۵ می باشد.
- مقالات جدید از اهمیت بیشتری برخوردار است. (مقالات از مجلات سال ۲۰۱۰ به بعد انتخاب شوند)
- کارت خلاصه نویسی از کتب پذیرفته نمی شود.
- خلاصه کارت در موعد مقرر به همراه اصل مقاله ارائه گردد.

نام و نام خانوادگی دانشجو :	دانشگاه :
واحد درسی :	استاد :
نام و نام خانوادگی نویسنده ، عنوان مقاله ، نام مجله ، شماره مجله ، صفحه ، سال انتشار	تاریخ ارائه :
عنوان مقاله به فارسی :	
3-	1- (این قسمت جهت پانویس یا footnote می باشد.)
2-	

- برای تاخیر در ارائه خلاصه کارت کسر نمره در نظر گرفته خواهد شد.
- کارتها مشتمل بر خلاصه مقاله در قالب مقدمه ، متن اصلی و نتیجه گیری می باشد کلمات لاتین در متن بکار برده نمی شود
- و در پایین کارت پاورقی می شوند
- ۴- تهیه محتوا برای ارائه سمینار دانشجویی ۳۰٪

۱۰۰

جمع

نکته:

آمادگی و مطالعه فردی منابع توسط دانشجویان در کلاس در کلیه مباحث جلسات ضروری است.

جدول زمانی ارائه دروس دو شنبه ها ساعت ۱۳-۱۵ و سه شنبه ها ساعت ۱۵-۱۳

مدرسین	رئوس مطالب	تاریخ	هفته
دکتر غفاری	- آشنایی با طرح درس، فرایند و وظایف مدیریت - مبانی مدیریت خدمات پرستاری - مروری بر اصول مدیریت	۱۴۰۱/۷/۴	۱
دکتر غفاری	- تامین نیروی انسانی، ارتقاء و بهسازی نیروی انسانی، حل مشکل و تصمیم گیری	۱۴۰۱/۷/۱۱	۲
دکتر غفاری	- ارتباطات سازمانی و اهمیت آن در مدیریت پرستاری، قدرت و تفویض اختیار	۱۴۰۱/۷/۱۸	۳
دکتر غفاری خانم خجیر آقای شهر باف	- سمینار دانشجویی (اهمیت و راهکارهای تفکر انتقادی در حل مشکلات بالینی) (انگیزش در مدیریت)، (مدیریت بحران)	متعاقبا اعلام خواهد شد	۴
دکتر شمسعلی نیا	- بودجه نویسی و اقتصاد در مدیریت پرستاری	۱۴۰۱/۷/۱۲	۵
دکتر شمسعلی نیا	- آشنایی با سازمان های ملی و بین المللی پرستاری - قانون و اخلاق در مدیریت پرستاری	۱۴۰۱/۷/۲۶	۶
دکتر شمسعلی نیا	- کنترل کیفیت و حسابرسی در پرستاری	۱۴۰۱/۸/۱۰	۷
دکتر شمسعلی نیا آقای نوری	- اعتبار بخشی و استاندار خدمات پرستاری در سالمندان - سمینار دانشجویی (ایمنی و مدیریت خطر در پرستاری سالمندی)، (کاربرد علم آمار و انفورماتیک و طراحی سیستم اطلاعاتی در مدیریت پرستاری)، (اهمیت و کاربرد مدیا)	۱۴۰۱/۸/۲۴	۸

جدول زمانبندی کار آموزی

ساعت	تاریخ	مرکز
۱۴/۳۰ - ۷/۳۰	۱۴۰۱/۹/۵	بیمارستان امام سجاد رامسر
۱۴/۳۰ - ۷/۳۰	۱۴۰۱/۹/۶	
۱۴/۳۰ - ۷/۳۰	۱۴۰۱/۹/۷	

نحوه ارزشیابی واحد کارآموزی :

۱. حضور فعال در واحد کار آموزی ۱۰٪

۲. ارائه یک پروژه ۹۰٪

۳. جمع ۱۰۰٪

منابع فارسی:

- ۱- حسینی، میر محمد، اصول مدیریت خدمات پرستاری تهران بشری ۱۳۸۶
- ۲- دهقان نیری، ن، صالحی، ت، اصول مدیریت پرستاری، بشری، ۱۳۸۸
- ۳- دکتر ایروانی اصل مسعود، اصول مدیریت خدمات پرستاری، تهران ۱۳۸۸
- ۴- رضاییان، علی، اصول مدیریت، انتشارات سمت، جاب ۱۲؛ ض ۳۸۰
- ۵- مسعودی اصل ا. اصول مدیریت پرستاری، نشر جامعه نگر ۱۳۸۷
- ۶- هرو آبادی ش. مرباغی ا. اصول مدیریت خدمات پرستاری و مامایی. انتشارات معاونت پژوهشی دانشگاه؛ ۱۳۸۵

References:

1. Huber, D.L. (2009) *Leadership and nursing care management*. 4th Ed. Elsevier, USA.
2. Mariner Tomy, A. (2004) *Guide to nursing management and leadership*. 7th Ed. Mosby, USA.
3. Marquis, B. L., Hustone, C.J. (2010) *Leadership roles and management functions in nursig*. 6th Ed. Lippicott, Williams & Wilkins, USA.